

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

31.3.2017

JulkICT -toiminto
Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma

Rovaniemen kaupunki KaPA-suunnitteluhanke

**Loppuraportti (Rahoituspäätös:
VM/2127/02.02.03.09/2016)**

Versio 1.0

29.8.2017

Rovaniemen kaupunki		2 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

Sisällys

Sisällys	2
Dokumentin versiohistoria	2
1. Yhteenveto	4
1.1. Hankkeen tiedot.....	4
1.2. Yhteenveto opituista asioista	5
1.3. Suositukset jatkotoimenpiteistä	5
2. Hankkeen toteutuminen	6
2.1. Hyödyt, tavoitteet ja mittarit.....	6
2.2. Tuotokset	9
2.3. Rajaukset.....	10
2.4. Riippuvuudet.....	10
2.5. Hankkeen aikataulu.....	10
2.6. Hankkeen kustannukset	10
2.7. Rahoitus	11
3. Hankkeen ohjauksen arviointi	12
3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta	12
3.2. Hankintamenettelyt	12
3.3. Sidosryhmät.....	12
3.4. Tietoturva ja tietosuoja.....	12
3.5. Riskienhallinta.....	13
4. Kehittämismenetelmien arviointi	13
4.1. Dokumenttien hallinta	13
4.2. Kehittämismalli.....	13
5. Lopputuloksen ja uudelleenkäytön arviointi	13
6. Sidosryhmien palaute	14
7. Hankkeen päättäminen ja siirto ylläpitoon	14
8. Liitteet	15
8.1. Kustannusarvio (<i>excel mallipohja</i>)	15
8.2. Rahoitushakemuksen itsearviointi (<i>excel mallipohja</i>).....	15

Dokumentin versiohistoria

Versio	Päiväys	Laatija	Muutoksen kuvaus
0.1		Arttu Sa- lonen	Dokumentin ensimmäinen muokkaus

Rovaniemen kaupunki		3 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

1.0		Arttu Sa- lonen	Dokumentin lopullinen muokkaus

Rovaniemen kaupunki		4 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

1. Yhteenveto

Tämä dokumentti on kansallisen palveluarkkitehtuuriohjelman (KaPA) **KaPA-suunnitteluhanke, (Rahoituspäätös: VM/2127/02.02.03.09/2016** loppuraportti.

1.1. Hankkeen tiedot

Rovaniemen kaupungin KaPA-suunnitteluhankkeen rahoitus on myönnetty seuraavilla periaatteilla (rahoituspäätös): ”Avustus myönnetään Rovaniemen kaupungille Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelman (Kansallisen palveluarkkitehtuurin toteuttamisohjelma, VM 140:00/2013) kansallista palveluarkkitehtuuria hyödyntävien palveluiden suunnitteluun. Projektissa suunnitellaan Rovaniemen KaPA-palveluiden hyödyntämistä.”

Tehtävä:

Hankkeen päätehtävänä on tuottaa suunnitelma Suomi.fi -palveluiden käyttöönotosta ja hyödyntämisestä Rovaniemen kaupungin sähköisten palveluiden osalta. Tämän lisäksi hankkeessa tuotetaan määrittelyt tarvittaviin ICT-ratkaisuihin, joilla kohdejärjestelmät liitetään osaksi kansallisessa palveluarkkitehtuurin palvelukomponentteja.

Hankkeen hyödyt:

Hankkeessa toteutettavan suunnitelman avulla pystytään toteuttamaan kustannustehokkaita ja laadukkaita sähköisiä palveluita, jotka hyödyntävät Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelukokonaisuuksia. Lisäksi hankkeen avulla saadaan tuotettua selkeät määrittelyt tarvittaviin ICT-muutoksiin. Nämä määrittelyt toteuttavat tavoitteen tiedon tietojen yhteiskäytön ja tietojärjestelmien yhteen toimivuuden parantamisesta.

Hankkeen myötä Rovaniemen kaupungille syntyy selkeä suunnitelma Suomi.fi -palveluiden käyttöönotosta sekä tarvittavista ICT-muutoksista. Tämä auttaa kiinnittämään työhön selkeät resurssit ja käynnistämään varsinaiset käyttöönototyöt keväällä 2017. Rovaniemen KaPA-suunnitteluhankkeen hyödyt ovat maakunnallisesti merkitäviä, vaikka hankkeen vetovastuussa on Rovaniemen kaupunki. LapIT:n mukanaolo varmistaa tulosten laajennettavuuden muihin asiakaskuntiin ja maakuntaan. Rovaniemen kaupunki on valmis vastaamaan hankkeen omarahoituksesta yksin, koska aikataulusyistä muiden kuntien sitoutumista hankkeen rahoitukseen ei saada. Ohjausryhmätyöskentelyllä varmistetaan muiden kuntien näkökulmien huomiointi sekä tulosten jaettavuus.

Tavoitteet:

Tavoite 1. Rovaniemen kaupungintasoinen suunnitelma Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelukomponenttien hyödyntämisestä sähköisten palveluiden toteutuksessa.

Suunnitelma toteutetaan KaPA -palvelukomponenttikohtaisesti. Prioriteettina ovat Palveluväylä, Palvelutietovaranto sekä Tunnistaminen. Suunnitelmat tehdään projektisuunnitelmiksi niin, että palvelukomponenttikohtaiset suunnitelmat ovat alaprojekteja pääprojektille (eli suunnitelmalle). **Varsinaiisiin toteutusprojekteihin haetaan rahoitusta erikseen keväällä 2017.**

Rovaniemen kaupunki		5 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

Tavoite 2. Rovaniemen kaupungintasoinen suunnitelma ja määrittelyt tarvittavien ICT-muutoksien toteutuksesta.

Määrittelysuunnitelmat liittyvät järjestelmien liittämiseksi Palveluväylään, InfoWeb to PTV -integraatioon, liityntäpalvelimeen sekä erilliseen integraatioalustaan (operatiivisten järjestelmien liittäminen Palveluväylään). Järjestelmäkohdattaiset määrittelyt tehdään prioriteettijärjestyksessä. Tavoitteena on suunnitelmat 10 tärkeimmän järjestelmän liittamisestä Palveluväylään, PTV:n tai Tunnistautumis-palveluun. ***Varsinaisiin integraatioiden toteutusprojekteihin haetaan rahoitusta erikseen keväällä 2017.***

Toteutus:

Organisointivaiheen jälkeen siirryttiin hankesuunnitelman mukaisesti suunnitteluhankkeen toteutukseen kaikilla osa-alueilla: KaPA-toteutushankkeen suunnittelu, aliprojektien suunnittelu ja ICT-määrittelyt. Hankkeen osioita vietiin eteenpäin hankesuunnitelman mukaisesti vastuuhenkilöiden johdolla. Kustakin osa-alueesta toteutettiin ko. Suomi.fi-palvelun käyttöönottosuunnitelma sisältäen mm. aikataulutuksen ja kustannusarvion.

Hankkeen vastuuhenkilöt:

Hankkeen omistaja Rovaniemen kaupunki: Harri Ihalainen, tietohallintojohtaja

Projektipäällikkö: Arttu Salonen, projektipäällikkö

PTV-vastuuhenkilö: Riikka Heikkilä, viestintäpäällikkö

Suomi.fi-tunnistaminen: Virpi Stenberg, tietohallintoasiantuntija

Suomi.fi-palveluväylä: Mari Tervola, Lapit Oy

1.2. Yhteenveto opituista asioista

Hankkeen aikana on toteutettu kattava suunnitelma Suomi.fi-palveluiden käyttöönotosta Rovaniemen kaupungilla. Tärkeimpänä oppina on ollut Suomi.fi-palveluiden tarjoamat mahdollisuudet sähköisten palveluiden kehittämiseen ja niiden vaatimiin muutoksiin palvelutuotannossa sekä ICT-ympäristössä.

1.3. Suositukset jatkotoimenpiteistä

Hankesuunnitelman mukaisesti suunnitteluhankkeen jälkeen siirrytään toteutusvaiheeseen Suomi.fi-palveluiden käyttöönotossa. Käyttöönottoja jatketaan yhteistyössä kuntien kesken, jolloin tulosten laajentaminen onnistuu helposti. Samoin käyttöön saadaan monistettavia ratkaisuja, jotka tukevat Suomi.fi-palvelulupausta.

Huomiona voidaan sanoa, että Suomi.fi-tunnistuksen käyttöönottoon liittyy järjestelmätoimittajien puolelta tulevia kustannuksia. Vaikuttaa myös

Rovaniemen kaupunki		6 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

siltä, että järjestelmätoimittajien työmääräarvioissa on merkittäviä eroavaisuuksia. Valtakunnan tasolla on syytä pitää huoli, että tällä osa-alueella ei synny ”rahastamisen” mahdollisuuksia.

2. Hankkeen toteutuminen

2.1. Hyödyt, tavoitteet ja mittarit

Hankkeessa toteutettavan suunnitelman avulla pystytään toteuttamaan kustannustehokkaita ja laadukkaita sähköisiä palveluita, jotka hyödyntävät Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelukokonaisuuksia. Lisäksi hankkeen avulla saatiin tuotettua selkeät määrittelyt tarvittaviin ICT-muutoksiin. Nämä määrittelyt toteuttavat tavoitteen tiedon tietojen yhteiskäytön ja tietojärjestelmien yhteen toimivuuden parantamisesta.

Hankkeen myötä Rovaniemen kaupungille syntyi selkeä suunnitelma Suomi.fi -palveluiden käyttöönotosta sekä tarvittavista ICT-muutoksista. Tämä auttaa kiinnittämään työhön selkeät resurssit ja käynnistämään varsinaiset käyttöönototyöt keväällä 2017.

Rovaniemen kaupungin lisäksi hyötyjinä ovat kaikki LapIT:n asiakaskunnat tulosten monistettavuuden kautta. LapIT: asiakas/omistajakuntia ovat:

Enontekiön kunta

Inarin kunta

Kemijärven kaupunki

Kittilän kunta

Kolarin kunta

Kuusamon kaupunki

Muonion kunta

Pelkosenniemen kunta

Pellon kunta

Posion kunta

Ranuan kunta

Rovaniemen kaupunki

Sallan kunta

Savukosken kunta

Taivalkosken kunta

Utsjoen kunta

Ylitornion kunta

Rovaniemen KaPA-suunnitteluhankkeen hyödyt ovat maakunnallisesti merkittäviä, vaikka hankkeen vetovastuussa on ollut Rovaniemen kaupunki. LapIT:n

Rovaniemen kaupunki		7 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

mukanaolo varmisti tulosten laajennettavuuden muihin asiakaskuntiin ja maakuntaan. Suunnitteluhankkeen tuloksena voidaan pitää myös sitä, että mm. PTV-käyttöönottorahoitusta haetaan Rovaniemi vetoisesti usean kunnan yhteishakemuksena keväällä 2017.

Tavoite 1. Rovaniemen kaupungin tasoinen suunnitelma Kansallisen palveluarkkitehtuurin palvelukomponenttien hyödyntämisestä sähköisten palveluiden toteutuksessa.

Hankkeessa toteutettiin Rovaniemen kaupungin tasoinen suunnitelma määriteltyjen Suomi.fi-palvelukomponenttien käyttöönotosta. Suunnitelma on tuotettu hankesuunnitelman muotoon ja palvelukokonaisuuksien käyttöönottosuunnitelmat ovat hankesuunnitelman liitteenä. Hankesuunnitelman mukaisesti palveluista on priorisoitu Suomi.fi-palveluväylä, Suomi.fi-palvelutietovaranto, Suomi.fi-tunnistaminen

Mittarit hankesuunnitelmassa:

Tavoitteena pääprojektisuunnitelma sekä kolme aliprojektisuunnitelmaa

Toteuma:

Hankkeessa on tuotettu pääprojektisuunnitelma sekä neljä aliprojektisuunnitelmaa: PTV-käyttöönottosuunnitelma, Palveluväylä-käyttöönottosuunnitelma, Palveluväylä-integraatio VRK-aineiston siirto-projektisuunnitelma ja Suomi-tunnistaminen-käyttöönottoprojektisuunnitelma

Arvio:

Hanke on tavoitteen 1 osalta päässyt tavoitteeseen.

Työn kuvaus:

KaPA-toteutushankkeen suunnittelu:

Kokonaishankkeeseen määriteltiin osa-alueiden aikataulut sekä suoritettiin vaaditut käynnistävät toimet Suomi.fi-palveluihin liittyen. Kokonaishankkeen suunnittelu täydentyi aliprojektien suunnittelutyön edetessä, joten kokonaishankkeen suunnittelussa noudatettiin aliprojektien asettamia reunaehtoja. Lisäksi suunnitteluvaiheessa selvitettiin mahdollisuuksia toteutushankkeen rahoitushakuihin, jotka ovat kiinteä osa hankkeen suunnittelua sekä aikataulutusta. Dokumentaatio koottiin hankesuunnitelman muotoon.

Suomi.fi –tunnistaminen

Suunnitteluvaiheessa selvitettiin, mitkä palvelut tällä hetkellä käyttävät VETUMA-tunnistautumista sekä selvitettiin näiden palvelujen järjestelmätoimittajilta Suomi.fi-tunnistukseen siirtymisen aikataulut ja tekniset vaatimukset. Lisäksi järjestelmien pääkäyttäjien kanssa tehtiin suunnitelma tietolupien täyttämistä sekä käyttöönottojen aikataulutuksesta. Dokumentaatio tuotettiin projektisuunnitelman muotoon.

Rovaniemen kaupunki		8 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

Huomiona voidaan sanoa, että Suomi.fi-tunnistuksen käyttöönottoon liittyy järjestelmätoimittajien puolelta tulevia kustannuksia. Vaikuttaa myös siltä, että järjestelmätoimittajien työmääräarvioissa on merkittäviä eroavaisuuksia. Valtakunnan tasolla on syytä pitää huoli, että tällä osa-alueella ei synny ”rahastamisen” mahdollisuuksia.

Suomi.fi –palvelutietovaranto ja palveluväylä:

Suunniteltiin ja organisoitiin tietojen kerääminen ja syöttö sekä laadittiin toimintamalli PTV-perehdytykseen ja kouluttautumiseen toimialoittain. Lisäksi laadittiin aikataulu tietojen syöttämiselle ja PTV-käyttöön-otolle(tietojen syöttö). Suunnitteluvaiheessa selvitettiin myös rahoitusmalleja PTV-tietojen syöttöön ja käyttöönoton tueksi. Dokumentaatio toteutettiin työsuunnitelman muotoon.

Palveluväylän osalta tehtiin hankkeen sidosryhmässä toimineen LapIT Oy:n kanssa suunnitelma liityntäpalvelimien käyttöönotosta sekä laadittiin projektisuunnitelma Palveluväylän käyttöönottamisesta käyttötapauksena VRK-aineiston siirto VRK:lta SosiaaliEffica-järjestelmään. Dokumentaatio laadittiin projektisuunnitelman muotoon

Tavoite 2. Rovaniemen kaupungintasoinen suunnitelma ja määrittelyt tarvittavien ICT-muutoksien toteutuksesta.

Hankkeessa toteutettiin määrittelysuunnitelmat VRK-SosiaaliEffican liittämisiksi Palveluväylään, Infoweb/PTV-integraatioon ja liityntäpalvelimien määrittelyt.

Mittarit hankesuunnitelmassa:

Hankkeen aikana toteutettavat määrittelydokumentit

Toteuma:

Hankkeessa on tuotettu määrittelydokumentti Infoweb/PTV-integraatioon, projektisuunnitelma Palveluväylän käyttöönotosta käyttötapauksena VRK-aineiston siirto SosiaaliEfficaan ja liityntäpalvelimien määrittelytyö. Tämän lisäksi Suomi.fi-tunnistamisen osalta on pyydetty järjestelmätoimittajilta määrittely/toteutustyö yhteensä 7 eri järjestelmän rajapintatyöhön.

Arvio:

Hanke on tavoitteen 2 osalta päässyt tavoitteeseen.

Työn kuvaus:

ICT-määrittelyt:

Rovaniemen kaupunki		9 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

Suunnitteluvaiheessa on päädyttiin kahteen isoimpaan ICT-muutoksen määrittelyyn: PTV integraatio Infoweb-julkaisujärjestelmään (toimittajana Tietotalo) sekä liityntäpalvelimien ja Palveluväylän käyttöönotto (käyttötapauksena VRK-aineiston siirto) toteutukseen (LapitOY).

PTV:n ja InfoWebin välisessä integraatiossa on kyse PTV:n syötettävien tietojen automaattisesti täydentymisestä Rovaniemi.fi -internet-sivustolle. Tällä vältetään tietojen manuaalinen syöttäminen kahteen järjestelmään ja varmistetaan tietojen eheys. Määrittelytyö tehtiin yhdessä järjestelmätoimittajan (Tietotalo) kanssa vuorovaikutteisten työpajojen ja katselmointien avulla. Toteutuksessa tutkittiin myös tietojen siirron mahdollisuutta palveluväylää hyödyntäen.

Liityntäpalvelimien ja Palveluväylän käyttöönotto toteutuksessa on kyse Suomi.fi -palveluväylän hyödyntämisestä sekä tiedonsiirron automatisoinnista. Palveluväylän käyttöönoton kautta pyritään vähentämään manuaalisia työvaiheita Rovaniemen kaupungin tietojärjestelmien välillä sekä valtakunnallisten aineistojen, kuten VRK-aineistojen jakelussa. Toteutustyötä viedään eteenpäin Proof Of Concept -periaatteella, ja pyritään monistettavaan ratkaisuun.

2.2. Tuotokset

Kuvaus tuotoksesta	Suunniteltu aikataulu	Toteutunut aikataulu	Huomioita
Vaihe 1. Organisointi ja käynnistys	alkanut ->joulukuu 2016	5.1.2017	Toteutettu
Vaihe 2. KaPA-toteutus hankkeen suunnittelu	joulukuu -helmikuu 2017	24.1.2017 (rahoituspäätöksen mukaisesti)	Toteutettu
Vaihe 3. Alihankkeiden suunnittelu (palvelukokonaisuudet)	tammi-helmikuu 2017	24.1.2017 (rahoituspäätöksen mukaisesti)	Toteutettu
Vaihe 4. ICT-muutosten määrittelyt	tammi-helmikuu 2017	24.1.2017 (rahoituspäätöksen mukaisesti)	Toteutettu
Vaihe 5. Hankkeen yhteenveto	helmikuu 2017	31.3.2017	Toteutettu
Vaihe 6. Hankkeen jatkotoimenpiteiden suunnittelu hankkeen lopetus.	helmikuu 2017	31.2.2017	Toteutettu

Rovaniemen kaupunki		10 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

2.3. Rajaukset

Hankkeessa ei tehty KaPA-palvelujen käyttöönottoon liittyviä tehtäviä. Toteutavat työt tehdään hankkeessa tuotettavien suunnitelmien pohjalta. Rajaukset eivät vaikuttaneet hankkeen toteutukseen.

2.4. Riippuvuudet

Hankkeen sisäiset riippuvuusia oli jonkin verran. Päätuotos eli KaPA-toteutushankkeen projektisuunnitelman toteutus oli riippuvainen hankkeen muista tavoitteista eli alaprojektien suunnittelutyön etenemisestä (Vaihe 3) sekä ICT-ympäristön määrittelytyöstä (Vaihe 4). Nämä tuotokset olivat kokonaishankkeen kannalta kriittisiä. Nämä tuotosten toteutus on aikataulutettiin niin, että ne saatiin valmiiksi niin, että kokonaishankesuunnitelma ehdittiin toteuttaa ja katselmoida ennen hankkeen päättymistä.

Riippuvuuksia ja tavoitteiden toteutumista seurattiin säännöllisesti ohjausryhmän kokouksissa.

2.5. Hankkeen aikataulu

Hankkeen suunniteltua aikataulua muokattiin rahoituspäätöksen mukaisesti ja toteutusaikaa jatkettiin helmikuulta 2017 maaliskuulle 2017. Tämä antoi lisäaikaa hankkeen toteutukseen ja erityisesti hankkeen yhteenvetoon ja raportointiin. Lisäksi sidosryhmien kanssa tehtävään työhön saatiin riittävät ajalliset resurssit.

	Joulukuu				Tammikuu				Helmikuu				Maaliskuu			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Vaihe 1. Organisointi ja käynnistys (toteuma)	■															
Vaihe 2. KAPA- toteutushankkeen suunnittelu (toteuma)			■	■	■											
Vaihe 3. Alihankkeiden suunnittelu (palvelukokonaisuudet) (toteuma)						■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vaihe 4. ICT-muutosten määrittelyt (toteuma)							■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
Vaihe 5. Hankkeen yhteenveto ja vaihe 6 Hankkeen jatkotoimenpiteiden suunnittelu ja hankkeen lopetus. (toteuma)										■	■	■				■

2.6. Hankkeen kustannukset

Hanke saatiin toteutettua huomattavasti alemmilla kustannuksilla kuin talousarviossa oli arvioitu. Suurin yksittäinen syy tähän oli se, että ICT-määrittelyiden osalta työtä saatiin vietyä eteenpäin sidosryhmien kanssa

Rovaniemen kaupunki		11 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

suunniteltua tehokkaammin. Lisäksi hankkeessa saatiin organisointi vaiheessa vastuutettua selkeät osakokonaisuudet ja työ oli tarkoituksenmukaista ja selkeää koko hankkeen ajan. Hankkeen suunnitteluvaiheessa ei ollut vielä täyttä kuvaa siitä, minkälaisia ostopalvelukustannuksia suunnitteluvaiheessa tarvitaan eikä vielä täysin selkeää kuvaa Suomi.fi-palvelukokonaisuudesta. Hankkeen aikainen työ selkeytti kokonaisuutta ja edisti suunnittelua ennakoitua pienemmillä kustannuksilla. Talouden toteuma saatiin talousjärjestelmistä

Hankkeen suunnitellut ja toteutuneet kustannukset ovat alla olevassa taulukossa.

Vaihe	Suunniteltu €	Toteutunut €	VM rahoitus €
<i>Vaihe 1. Organisointi ja käynnistys</i>	4053 €		
<i>Vaihe 2. Päähankkeen suunnittelu</i>	11 000 €		
<i>Vaihe 3. Alihankkeiden suunnittelu (palvelukokonaisuudet)</i>	10 946 €		
<i>Vaihe 4. ICT-muutosten määrittelyt</i>	24 668 €		
<i>Vaihe 5. Hankkeen yhteenveto</i>	1 000 €		
<i>Vaihe 6. Hankkeen jatkotoimenpiteiden suunnittelu ja hankkeen lopetus</i>	1 000 €		
Yhteensä	52 667	27 184,98	20388,675

2.7. Rahoitus

Valtionvaraniministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta. Toteutunut rahoitus on kuvattu kohdassa 2.6 ja liitteessä 1. Rahoitushakemuksen yhteydessä tehty itsearvio on tarkistettu vastaamaan hankkeen lopputilannetta. Arvio on raportin liitteenä 3. Kulujen toteuma suhteessa suunniteltuun selittyy paljolti ostopalvelujen määrän alittumisella hankkeen toteutuksessa. Käytännössä ICT-määrittelytyötä tehtiin yhdessä LapIT:n kanssa hyötynäkökulmaa katsoen, jolloin kuluja ei varsinaisesti syntynyt. Myös hankkeen aloituksen

Rovaniemen kaupunki		12 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

viivästyminen pienensi vaadittavia henkilöstökuluja. Kaikki hankkeen tuotokset saatiin toteutettua käytännössä pienemmillä resursseilla onnistuneesti.

3. Hankkeen ohjauksen arviointi

3.1. Hanke- ja ohjelmanhallinta

Hankeryhmä raportoi hankepäällikölle sovitun viikkopalaverikäytännön mukaisesti. Näissä viikkopalavereissa raportoidut asiat liittyivät projektin käytännön toteutuksiin osa-alueittain ja vaiheittain

Hankkeen etenemisestä on seurattu hankkeen ohjausryhmän kokouksissa: 20.12.2016, 18.1.2017 ja 8.2.2017, 3.3.2017, 16.3.2017, 27.3.2017. Ohjausryhmän kokouksista on kirjoitettu muistiot ja hankkeen tuotokset on hyväksytty ohjausryhmässä hankesuunnitelman mukaisesti.

3.2. Hankintamenettelyt

Hankkeen toteutukseen tarvitaan osaamista, erityisesti ICT-ympäristöön ja järjestelmien tekniseen toteutukseen liittyen. Tätä määrittely/suunnitteluosaamista hankitaan sidosryhmiltä esim. Lapit Oy ja Tietotalo.

Lapit Oy:ltä hankinta tapahtuu in house -periaatteella. Lapit Oy on Rovaniemen kaupungin osaomistama yhtiö, joka on Rovaniemen kaupungin pääasiallinen IT-palvelutuottaja. Hankittava osaaminen liittyy Rovaniemen kaupungin ICT-infraan, integrointien tekniseen määrittelyyn ja tietotekniseen järjestelmäosaimisen.

Tietotalolta ja muilta järjestelmätoimittajilta hankinta tapahtuu suoraan hankinnalla hankintalain sallimilla ehdoilla:

- *Hankintalaki 27 §, Suorahankinta: ”Teknisestä, taiteellisesta tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain tietty toimittaja voi toteuttaa hankinnan”*

Järjestelmätoimittajalla on yksinoikeus toimittamiinsa järjestelmiin. Näin ollen määrittelytyötä/osaamista näitä järjestelmiä koskevaan integraatioon ei voi hankkia muilta toimittajilta.

3.3. Sidosryhmät

Hankkeen sidosryhminä toimivat Rovaniemen kaupungin omistama IT-yhtiö Lapit Oy sekä järjestelmätoimittaja Tietotalo. Nämä sidosryhmät liittyvät hankkeen suunnittelussa ICT-muutoksien osakokonaisuuteen. Muiden sidosryhmien mukaantuloa esittää hankepäällikkö ja ohjausryhmä ottaa kantaa sidosryhmien mukaantuloon. Sidosryhmäviestinnästä vastaa hankepäällikkö

3.4. Tietoturva ja tietosuojat

Rovaniemen kaupunki		13 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

Hankkeessa huolehditaan tietoturvasta elinkaariajattelun mukaisesti kilpailuttamisen, suunnittelun, toteutuksen, tuotannon ja kehittämisen yhteydessä. Hankintoihin sisällytetään Valtion tietoturvaohjeen (VAHTI 3/2011) hankinnoille asettamiin tietoturvasoivatimuksiin pohjautuen toteutetut tietoturvasoatimukset.

Hankkeen toteutuksessa noudatetaan Rovaniemen kaupungin tietoturvaohjeistusta. Samoin ICT-muutoksien suunnittelussa noudatetaan LapIT Oy:n IT-ympäristöön liittyvää tietoturvaohjeistusta.

Suunnitteluhankkeessa ei varsinaisesti liikuteta salassapidonalaista tietoa. ICT-ympäristöön liittyvien muutoksien suunnittelussa huolehditaan myös tietosuojanäkökuilista. Tietosuojakäytännöt noudattavat sekä Rovaniemen kaupungin ja LapIT Oy:n käytäntöjä.

Hankkeen tuotokset ovat julkisia ja muiden kuntien käytettävissä. ICT-määrittelydokumenttien osalta "ei julkisia" ovat ainoastaan osiot, jotka liittyvät suoraan Rovaniemen kaupungin ICT-ympäristön tietoturvaan.

3.5. Riskienhallinta

Hankkeen yleinen riskitaso oli keskisuuri. Suurimaksi riskiksi tunnistettiin aikataulun venyminen. Suunnitelmassa määritellyt riskit eivät toteutuneet. Lisäaika hankkeen toteutukseen minimoi riskejä riittävästi

4. Kehittämismenetelmien arviointi

4.1. Dokumenttien hallinta

Hanke on tuottanut osana lopputuotosta dokumenttiluettelon, johon on eritelty hankkeen aikainen ja ylläpitoon siirrettävä dokumentaatio. Dokumentit säilytetään Rovaniemen kaupungin Sharepoint –työtilassa, jonka ylläpidosta vastaa Lapit OY.

Hankkeen raportoinnin yhteydessä tuotosdokumentit on toimitettu VM:lle.

4.2. Kehittämismalli

Hankkeessa ei tehty varsinaisesti sovelluskehitystä. ICT-määrittelyjen osalta käytettiin iteraatio-mallia, jossa määrittelyjä hiottiin katselmointityöpajojen kautta. Tämä varmisti halutun lopputuloksen syntymisen nopeasti ja sitoutti työryhmän tehtävään työhön.

Palveluarkkitehtuurin kehittämisessä tai pikemminkin markkinoinnissa kuntiin ja kuntatoimijoille pitäisi käyttää "kansanomaisempaa" kieltä

5. Lopputuloksen ja uudelleenkäytön arviointi

Rovaniemen kaupunki		14 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

Rovaniemen KaPA-suunnitteluhankkeessa toteutettiin hankesuunnitelman mukaiset toteutukset ja tuotettiin Rovaniemen kaupungintasoinen suunnitelma Suomi.fi-palveluiden käyttöönotosta syksyyn 2017 mennessä. Tehtyä projektisuunnitelmaa sekä erityisesti sen osaprojekteina syntyneitä ICT-määrittelyjä voidaan käyttää apuna vastaavia muutoksia suunniteltaessa muissa kunnissa. Hankkeen tuloksena LapIT-asiakaskunnille on myös herännyt tarve lähteä viemään eteenpäin mm. PTV-käyttöönottoa Rovaniemi vetoisesti. PTV:n käyttöönotossa hyödynnetään tämän hankkeen aikana tehtyä työsuunnitelmaa. Maakunnallisesti suunnitteluhanketta voidaan siis pitää lähtölaukauksena Suomi.fi-palveluiden käyttöönotolle Lapin alueella.

Valtionvaraniministeriö on myöntänyt hankkeelle rahoitusta KaPA ohjelmasta. Rahoitushakemuksen yhteydessä tehty arvio on tarkistettu vastaamaan hankkeen lopputilannetta. Arvio on raportin liitteenä 3.

6. Sidosryhmien palaute

Harri Ihalainen, ohjausryhmän puheenjohtaja, tietohallintojohtaja:

Mari Tervola, asiakkuuspäällikkö LapIT:

Rovaniemen KaPA hanke on onnistunut tähän asti erittäin hyvin. Projektia on viety eteenpäin säntillisesti ja saatu myös aliprojektit aikataulussa kulkemaan. Palaverit ovat toimineet ja tiedotus kulkenut. Isompia ongelmia ei ole ollut.

Mika Pitkämäki, Tietotalo:

Toteutimme PTV Integraation määrittelyn ja suunnittelun kevyellä työpajatyypisellä työskentelyllä, jossa purimme jokaisen tapaamisen esille nousseet tarpeet rautalangoiksi. Työskentelymenetelmänä pyrimme visualisoimalla esittämään ratkaisuehdotuksia integraation toteutukseen ja erityisesti tiedon esitykseen ja hallintaan kaupungin sivustolla. Työskentely oli sujuvaa ja mahdollisti tarpeiden määrittelyn heti konkreettisella tavalla. Määrittelyn mukainen ratkaisu on sellaisenaan ilman muutoksia toteutettavana.

7. Hankkeen päättäminen ja siirto ylläpitoon

Hankkeen tuotokset on siirretty tuotantoon ja Suomi.fi-palveluiden käyttöönottoimet on aloitettu Rovaniemen kaupungin osalta maaliskuulla 2017. Käyttöönottojen toteutus perustuu hankkeessa toteutettuun suunnitelmaan.

Toteutushankkeet käynnistetään rahoituksesta riippuen mahdollisimman pian kevään 2017 aikana.

Hankkeen päättää hankkeen nimetty ohjausryhmä keväällä 2017. Tuotokset siirretään VM:lle ja toimitetaan julkiseen jakeluun annetun ohjeistuksen mukaisesti.

Rovaniemen kaupunki		15 (15)
KaPA	Hankkeen loppuraportti	29.8.2017

8. Liitteet

8.1. Kustannusarvio

8.2. Rahoitushakemuksen itsearviointi